

FATEK PLC سفت افزار

از گونه PLC های کامپکت بوده و از فن آوری System On Chip در ساخت آن استفاده شده و از کارایی و قابلیت اطمینان بالایی برخوردار است. FATEK PLC از سه خانواده B1z، FBs و B1 متشکیل شده‌اند که به تشریح هر یک می‌پردازیم. سخت‌افزار PLC شامل قسمت‌های زیر است:

Main Unit یا واحد اصلی: پردازنده‌ی اصلی PLC بر روی این واحد قرار گرفته و برنامه‌ی PLC در آن پردازش می‌شود. این واحد علاوه بر ارتباط و کنترل پورت‌ها و مژول‌های گسترش، دارای تعدادی ورودی و خروجی دیجیتال است.

Expansion Module یا مژول گسترش: این مژول‌ها وابسته به CPU اصلی بوده و به منظور افزایش تعداد پورت‌ها و ورودی و خروجی‌های دیجیتال و آنالوگ و یا مژول‌های خاص دیگر از آنها استفاده می‌شود.

Expansion Unit یا واحد گسترش: مانند مژول‌های گسترش هستند، با این تفاوت که در آنها منبع تغذیه مستقل وجود دارد.

Expansion Board: این گروه از مژول‌های گسترش بر روی Main Unit قرار می‌گیرند و به منظور افزایش تعداد پورت‌ها و گسترش ورودی و خروجی‌های آنالوگ بکار گرفته می‌شوند.

شرایط محیطی مژول‌ها:

در جدول زیر، شرایط محیطی که به توصیه‌ی شرکت Fatek برای عملکرد عادی سیستم مورد نیاز می‌باشد، توضیح داده شده است که این شرایط شامل دمای مجاز عملکرد، رطوبت مجاز، ارتفاع مجاز، میزان لرزش مجاز، نویز مجاز در محیط نصب و سایر موارد است.

(جدول ۱-۲) شرایط محیطی

Item		Specification		Permanent installation	
Operating ambient temperature	Enclosure space	Minimum	5°C		
		Maximum	40°C		
Open space	Minimum	5°C			
	Maximum	55°C			
Storage temperature		-25°C ~ +70°C		-	
Relative humidity (non-condensing, RH-2)		5% ~ 95%			
Pollution resistance		Degree II			
Corrosion resistance		Based on IEC-68 standard			
Altitude		≤2000m			
Vibration resistance	Fixed by DIN RAIL	0.5G, 2 hours for each direction of 3 axes			
	Fasten by screw	2G, 2 hours for each direction of 3 axes			
Shock resistance		10G, three times for each direction of 3 axes			
Noise resistance		1500 Vp-p, pulse width 1µS			
Withstand voltage		1500VAC, 1 minute		L, N to any terminal	

۱) سفت افزار فانواده‌ی FBs :

۱-۱) واحد اصلی Main Unit (واحد اصلی):

واحد اصلی، پردازشگر سیستم است که نقش کنترل ورودی‌ها و خروجی‌های خود (ورودی‌ها و خروجی‌هایی که به صورت استاندارد بر روی خود آن وجود دارد) پورت‌ها و نیز مازول‌های گسترشی که به آن وصل می‌شوند را توسط برنامه‌ای که کاربر بر روی آن پیاده می‌کند، بازی می‌کند. و از سه بخش

اصلی تشکیل می‌شود:

۱- بُرد منبع تغذیه (Power Supply board)

۲- بُرد CPU (CPU board)

۳- بُرد ورودی/خروجی (I/O board)

این مجموعه به صورت یکپارچه، یک Main Unit را تشکیل می‌دهند که در آنها موارد زیر از

اهمیت ویژه‌ای برخوردارند:

۱- نوع خروجی (ترانزیستوری یا رله‌ای بودن، فرکانس پالس خروجی)

۲- نوع ورودی (فرکانس شمارش پالس ورودی)

۳- مازول‌های قابل گسترش (مدل FBs-MA قابلیت گسترش از سمت چپ را ندارد.)

۴- تغذیه‌ی ورودی (می‌تواند 24VDC یا 220VAC باشد.)

۵- داشتن ساعت و تاریخ داخلی RTC

۶- تعداد و نوع پورت‌های ارتباطی

خانواده‌ی FBS دارای سه مدل واحد اصلی MA , MC , MN می‌باشند که در این مدل‌ها بعضی خصوصیات مشترک بوده و برخی خصوصیات نیز غیر مشترک (تنها مختص هر مدل) می‌باشند. ابتدا به بررسی خصوصیات مشترک پرداخته و سپس، موارد تفاوت را بررسی می‌کنیم.

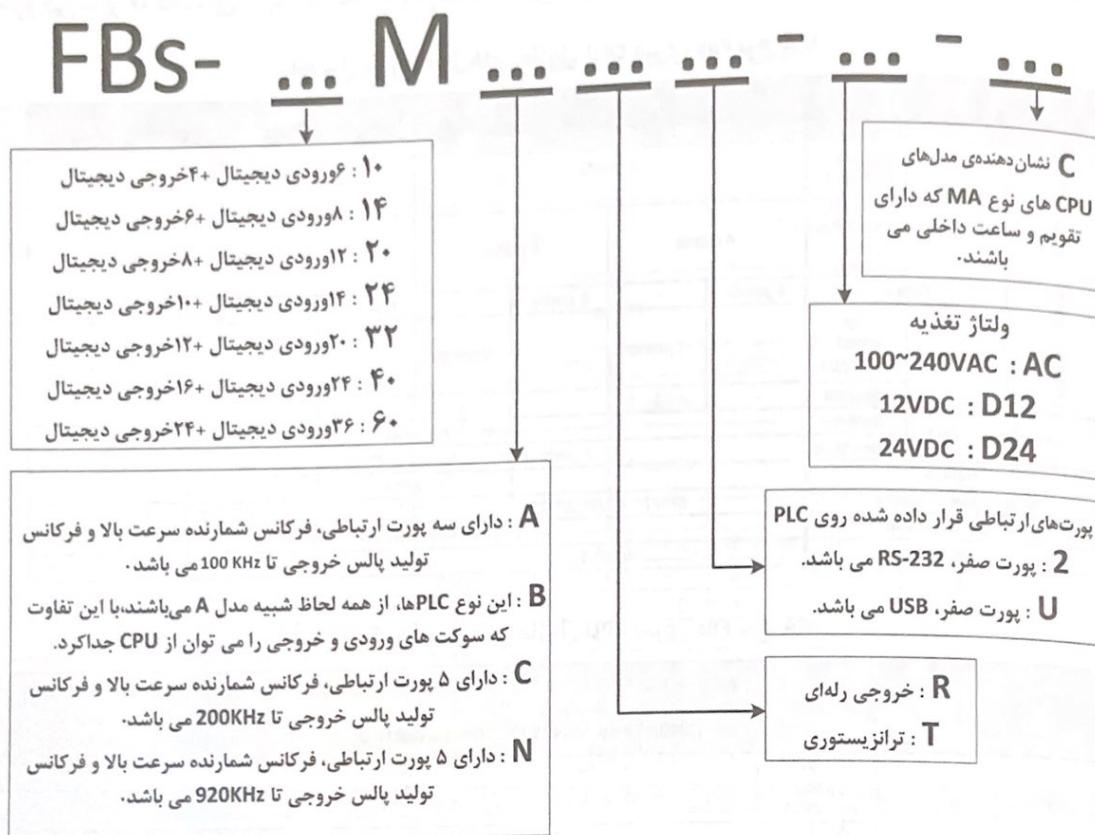
۱-۲) خصوصیات مشترک:

تمام مدل‌ها، ۲۵۶ ورودی دیجیتال، ۲۵۶ خروجی دیجیتال، ۶۴ ورودی آنالوگ، ۶۴ خروجی آنالوگ، ۲۵۶ تایмер و ۲۵۶ شمارنده دارند و ولتاژ ورودی‌های دیجیتال 24VDC می‌باشد.

سه نوع ولتاژ تغذیه در انواع 12VDC , 24VDC , 220VAC قابل انتخاب می‌باشند. بُرد تغذیه، ولتاژ ورودی را به ولتاژ لازم برای استفاده‌ی ریزپردازنده و واحدهای ورودی/خروجی تبدیل می‌نماید و علاوه بر این، واحد تغذیه وظیفه‌ی ایزوله نمودن PLC را از برق سیستم به عهده دارد و بدین ترتیب، این‌سیستم را در برابر نویز و نوسانات ولتاژ ورودی افزایش می‌دهد. علاوه بر این، تمام واحدهای تغذیه، یک خروجی 24VDC/400mA نیز در اختیار کاربر قرار می‌دهند.

۱-۳) کدگذاری واحدهای اصلی

نحوهی کدگذاری واحدهای اصلی در خانوادهی FBS از هر مدلی که باشند، به شکل زیر است:

شکل ۱-۲

۱-۴) ویژگی های مدل MA

- در این مدل، بیشترین سرعت شمارنده سرعت بالا و تولید پالس خروجی ۱۰۰ کیلو هرتز می باشد.
- از سمت چپ نمی توان مازولی به آن اضافه کرد و از آنجایی که مازول های ارتباطی از سمت چپ اضافه می شوند، این مدل CPU در مجموع می تواند ۳ پورت داشته باشد.
- قابلیت جدا شدن ترمینال مربوط به ورودی ها و خروجی ها از Main Unit فقط از مدل 32MA و مدل های بعد از آن و آن هم در بعضی از مدل ها (مدل های MB) وجود دارد.

در جداول زیر، برخی از مشخصات مدل MA را می‌بینید که در آن به صورت تفکیک شده و برای تمامی مدل‌های موجود، مشخصاتی شامل تعداد ورودی‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها به لحاظ سرعت، تعداد خروجی‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها به لحاظ سرعت، داشتن تقویم داخلی و غیره مورد بررسی قرار گرفته است.

(جدول ۷-۲) مدل‌های مازول CPU سری FBs نوع MA

		FBs-10MAR	FBs-10MAT/J	FBs-14MAR	FBs-14MAT/J	FBs-20MAR	FBs-20MAT/J	FBs-24MAR	FBs-24MAT/J
Digital Input	24VDC	High speed (100 KHz)	2 points			2 points		2 points	
		Medium speed (Total 20KHz)	4 points		6 points		6 points		
Digital output	Relay	4 points	-	6 points	-	8 points	-	10 points	-
		Transistor	High speed (100 KHz)	-	2 points	-	2 points	-	2 points
Communication Port	Transistor	Medium	-	2	-	4	-	6	6
	Built-in	Expandable	1 port (Port0, USB or RS232) 2 ports (Port1~2, RS485 or RS232 or Ethernet)						
Calendar	Built-in power supply	optional							
	Wiring mechanism	SPW14-AC/D12/D24							
Dimension		7.62mm fixed terminal block							
					Figure 2	Figure 1			

(جدول ۸-۲) مدل‌های مازول CPU سری FBs نوع MA

			FBs-32MAR	FBs-32MAT/J	FBs-40MAR	FBs-40MAT/J	FBs-60MAR	FBs-60MAT/J	
			FBs-32MBR	FBs-32MBT/J	FBs-40MBR	FBs-40MBT/J	FBs-60MBR	FBs-60MBT/J	
Digital Input	24VDC	High speed (100 KHz)	2 points						
		Medium speed (Total 20KHz)	6 points						
		Medium low speed	4 points		8 points		20 points		
Digital output	Relay	12 points	-	16 points	-	24 points	-	-	
		Transistor	High speed (100 KHz)	-	2 points	-	2 points	2 points	
		Low speed	-	6 points	-	6 points	-	6 points	
Communication Port			1 port (Port0, USB or RS232)						
			2 ports (Port1~2, RS485 or RS232 or Ethernet)						
Calendar			optional						
Built-in power supply			SPW24-AC/D12/D24						
Wiring mechanism			7.62mm fixed terminal block (MA), 7.62mm detachable terminal block (MB)						
Dimension			Figure 1						

۵-۱) ویژگی‌های خاص مدل MC

- ۱- بیشترین سرعت شمارنده‌ی سرعت بالا و تولید پالس خروجی مقدار 200 کیلو هرتز می‌باشد.
- ۲- از سمت چپ مازول قابل گسترش می‌باشد، یعنی در مجموع می‌تواند 5 پورت ارتباطی داشته باشد.
- ۳- ساعت و تاریخ داخلی در این مدل وجود دارد.
- ۴- قابلیت جدا شدن ترمینال مربوط به ورودی‌ها و خروجی‌ها از واحد اصلی در تمامی مدل‌ها وجود دارد.

در جدول های زیر نیز برخی از مشخصات مدل MC آمده است که در آن به صورت تفکیک شده و برای تمامی مدل های موجود، مشخصاتی شامل تعداد ورودی ها و طبقه بندی آن ها به لحاظ سرعت، تعداد خروجی ها و طبقه بندی آن ها به لحاظ سرعت، وجود تقویم داخلی و غیره مورد بررسی قرار گرفته است.

(جدول ۹-۲) مدل های ماژول CPU سری FBs نوع MC

			FBs-10MCR	FBs-10MCT/J	FBs-14MCR	FBs-14MCT/J	FBs-20MCR	FBs-20MCT/J	FBs-24MCR	FBs-24MCT/J	
Digital Input	24VDC	High speed (200KHz)	2 points					4 points			
		Medium speed (20KHz)	2 points					2 points		4 points	
		Medium speed (Total 5KHz)	2 points		4 points		6 points				
Digital output	Transistor	Relay	4 points	-	6 points	-	8 points	-	10 points	-	
		High speed (200KHz)	-	2 points	-	2 points	-	4 points	-	4 points	
		Medium speed (20KHz)	-	2 points	-	4 points	-	4 points	-	4 points	
		Low speed	-	-	-	-	-	-	-	2 points	
Communication Port		Built-in	1 port (Port0, USB or RS232)								
		Expandable	4 ports (Port1~4, RS485 or RS232 or Ethernet or GSM or ZigBee)								
Calendar		Built-in		SPW14-AC/D12/D24		SPW24-AC/D12/D24					
Built-in power supply		SPW14-AC/D12/D24		7.62mm fixed terminal block		7.62mm detachable terminal block					
Wiring mechanism		Figure 2		Figure 1							
Dimension											

(جدول ۱۰-۲) مدل های ماژول CPU سری FBs نوع MC

			FBs-32MCR	FBs-32MCT/J	FBs-40MCR	FBs-40MCT/J	FBs-60MCR	FBs-60MCT/J	
Digital Input	24VDC	High speed (200KHz)	6 points					8 points	
		Medium speed (20KHz)	2 points					-	
		Medium speed (Total 5KHz)	8 points						
Digital output	Transistor	Medium low speed (0.47ms)	4 points		8 points		20 points		
		Relay	12 points	-	16 points	-	24 points	-	
		High speed (200KHz)	-	6 points	-	6 points	-	8 points	
		Medium speed (20KHz)	-	2 points	-	2 points	-	-	
Communication Port	-	Low speed	-	4 points	-	8 points	-	16 points	
		Built-in	1 port (Port0, USB or RS232)						
		Expandable	4 ports (Port1~4, RS485 or RS232 or Ethernet or GSM or ZigBee)						
		Calendar	Built-in						
Built-in power supply		SPW24-AC/D12/D24							
Wiring mechanism		7.62mm detachable terminal block							
Dimension		Figure 1							

- ۱- بیشترین سرعت شمارنده‌ی سرعت بالا و تولید پالس خروجی مقدار 920 کیلو هرتز و به صورت Line
- ۲- از سمت چپ ماژول قابل اضافه شدن می‌باشد، یعنی در مجموع می‌تواند ۵ پورت ارتباطی داشته باشد.
- ۳- ساعت و تاریخ داخلی در این نوع پی‌السی وجود دارد.

(جدول ۱۱-۲) مدل‌های ماژول CPU سری FBs نوع MN

		FBs-20MNR	FBs-20MNT/J	FBs-32MNR	FBs-32MNT/J	FBs-44MNR	FBs-44MNT/J
Digital Input	5VDC Differential	Ultra high speed (920KHz)	2 points (1 axis)		4 points(2 axes)		
	24VDC	High speed (200KHz)		4 points		8 points(4 axes)	
		Medium speed (Total 5KHz)			4 points		
		Low speed		6 points			8 points
Digital output	Relay		6 points		4 points		12 points
	5VDC Differential	Ultra high speed (920KHz)		2 points (1 axis)		8 points	
	Transistor	High speed (200KHz)	-	6 points		4 points	
		Low speed	-	-		4 points	
Communication Port	Built-in				1 port (Port0, USB or RS232)		
	Expandable				4 ports (Port1~4, RS485 or RS232 or Ethernet or GSM or ZigBee)		
Calendar					Built-in		
Built-in power supply					SPW24-AC/D12/D24		
Wiring mechanism					7.62mm detachable terminal block		
Dimension					Figure 1		

در جدول ۱۱-۲ مدل‌های مختلف تیپ MN را می‌بینید که تمامی ویژگی‌های ورودی‌ها و خروجی‌ها و طبقه‌بندی‌های مربوطه در آنان مورد بررسی قرار گرفته است.

۷-۱) ماژول‌های گسترش:

این ماژول‌ها از سمت راست به PLC متصل شده و در انواع مختلف زیر موجود می‌باشند:

- ✓ ماژول‌های گسترش ورودی و خروجی دیجیتال
- ✓ ماژول تغذیه
- ✓ ماژول‌های گسترش ورودی و خروجی آنالوگ
- ✓ ماژول پتانسیومتر
- ✓ ماژول‌های گسترش ورودی دما
- ✓ ماژول‌های گسترش ترکیبی دما و آنالوگ
- ✓ ماژول‌های گسترش پورت یا ماژول‌های ارتباطی
- ✓ ماژول‌های ارتباطی خاص
- ✓ ماژول‌های Load Cell
- ✓ ماژول صدا

✓ مازولهای Seven Segment

✓ مازولهای نمایشگر

که به تشریح هر یک از آنها می پردازیم.

۱-۷-۱) مشخصات مازولهای ورودی و خروجی و مازول تغذیه در خانواده FBS
در سه جدول های ۱۲-۲ و ۱۳-۲، ۱۴-۲، ۱۵-۲ و ۱۶-۲ مشخصات (تعداد ورودی ها و خروجی ها و ابعاد) کلیه مازولهای گسترش دیجیتال ورودی و خروجی و یا ترکیبی از آنها را مشاهده می کنید.

جدول ۱۲-۲) مازولهای گسترش ورودی و خروجی دیجیتال سری FBS

		FBS-8XYR	FBS-8XYT/J	FBS-8X	FBS-8YR	FBS-8YT/J	FBS-16XYR	FBS-16XYT/J	FBS-20X
Digital Input	24VDC	Low Speed	4 points	8 points	-	-	8 points	-	20 points
	Relay	4 points	-	-	8 points	-	8 points	-	-
Digital Output	Transistor	Low Speed	-	4 points	-	8 points	-	8 points	-
					7.62 mm fixed terminal block				
Wiring mechanism		Figure 4				Figure 3			
Dimension									

جدول ۱۳-۲) مازولهای گسترش ورودی و خروجی دیجیتال سری FBS

		FBS-16YR	FBS-16YT/J	FBS-24X	FBS-24YT/J	FBS-24XYR	FBS-24XYT/J	FBS-40XYR
Digital Input	24VDC	Low Speed	-	-	24 points	-	14 points	24 points
	Relay	16 points	-	-	-	10 points	-	16 points
Digital Output	High density low speed	-	-	-	24 points	-	-	-
	Transistor	Low Speed	-	16 points	-	-	10 points	-
Wiring mechanism		7.62 mm fixed terminal block			30 pins header with latch			7.62 mm fixed terminal block
Dimension		Figure 3			Figure 6			Figure 1

جدول ۱۴-۲) مازولهای گسترش ورودی و خروجی دیجیتال سری FBS

		FBS-40XYT/J	FBS-60XYR	FBS-60XYT/J
Digital Input	24VDC	24 points	36 points	
	Relay	-	24 points	-
Digital Output	Transistor	16 points	-	24 points
	Low Speed			
Wiring mechanism		7.62 mm fixed terminal block		
Dimension		Figure 1		

نکته: مازولهایی که به واحد اصلی اضافه می شوند، از منبع تغذیه ای آن استفاده می کنند. از آنجایی که مقدار جریان دهی منبع تغذیه محدود است (در حد 400mA)، در فواصل بین هر چند کارت اضافه شده باید یا از مازولهای ورودی یا خروجی دارای منبع تغذیه، یا از مازولهای دارای تغذیه استفاده شود که مشخصات آنها را در دو جدول زیر مشاهده می کنید.

جدول ۱۵-۲) مازولهای اضافه گسترش و خروجی دیجیتال دارای منبع تغذیه ای داخلی خانواده FBS

		FBS-24XYR	FBS-24XYT/J	FBS-40XYR	FBS-40XYT/J	FBS-60XYR	FBS-60XYT/J
Digital Input	24VDC	Low speed	14 points	24 points	36 points		
	Relay	10 points	-	16 points	-	24 points	-
Digital output	Transistor	Low speed	-	10 points	-	16 points	-
	Built-in power supply			SPW24-AC/D12/D24			
Wiring mechanism		7.62mm fixed terminal block					
Dimension		Figure 1					

در این بخش، به اصول و راهکارهای لازم برای نصب، راهاندازی و عیب یابی PLC می‌پردازیم. در خصوص نصب، نحوه‌ی جایگذاری قطعات، سیم کشی مدارها، زمین کردن تجهیزات، اتصال به پتانسیل صفر (Grounding)، اصول ایمنی و حفاظت مدارات، روش تغییره‌ی صحیح و محاسبه‌ی جریان منبع تغذیه و مدارات ورودی / خروجی شرح داده می‌شود. پس از تکمیل نصب، انجام آزمایشات راه اندازی و اجرای برنامه، عیب‌یابی و در نهایت، به نکات مهم در نگهداری اشاره می‌شود.

۱- نصب PLC

۱-۱) هشدارهای لازم برای شروع نصب

- برای جلوگیری از شوک الکتریکی یا آسیب به وسایل، به هنگام نصب PLC یا وسایل مرتبط، برق را قطع کنید.
- پس از پایان سیم کشی و قبل از روشن کردن، برای جلوگیری از شوک الکتریکی در بلوک ترمینال از پوشش محافظ استفاده کنید.
- در طول نصب، برای جلوگیری از اشکالاتی مثل آتش سوزی، خرابی، یا از کارافتادگی در اثر بردهای ناشی از سیم کشی یا سوراخکاری، قبل از پایان کار، پوشش محافظ کاغذی غبار را در نیاورید.
- پس از پایان نصب و سیم کشی، به خاطر داشته باشید حتماً پوشش محافظ کاغذی غبار را برای جلوگیری از آتش سوزی، خرابی یا از کارافتادگی در اثر داغ شدن، از آن جدا کنید.
- برای حفظ اصول ایمنی و حفاظت از افراد و تجهیزات، به نکات ذکر شده در بخش ۱-۶ نیز توجه نمایید.

۱-۲) محیط نصب

از نصب PLC در محیط‌هایی با دمای بالا، غبار رسانای، دوده، رطوبت بالا، مواد خورنده یا آتش زا، باران یا رطوبت کندانس و یا لرزش‌های زیاد خودداری نمایید. علاوه‌ی محل نصب PLC باید از منابع نویز مثل خطوط ولتاژ بالا و جریان بالا، دستگاه‌های فرکانس بالا و کلیدهای توان بالا محافظت شده و استانداردهای مرتبط رعایت شود. بنابراین، PLC باید در محفظه‌ای با درجه‌ی حفاظتی مناسب به نام تابلو نصب شود.

۱-۳) تابلوی PLC

تابلوی PLC مهم‌ترین محافظ آن در برابر شرایط محیطی است که درجه‌ی حفاظتی تابلو براساس استاندارد تعیین می‌شود. تابلوها عموماً فلزی هستند، زیرا تجهیزات را در برابر تشعشعات الکترومغناطیس حفاظت می‌نمایند. اگر از تابلوهای غیر فلزی که امروزه در دسترس قرار دارند استفاده می‌کنید، از حفاظت تجهیزات درون آن اطمینان حاصل نمایید.

از آنجایی که PLC و سایر تجهیزات درون تابلو گرما تولید می‌نمایند، تهویه‌ی مناسب باید در تابلو صورت گیرد تا دمای درون آن از بیشترین دمای کار مجاز PLC بیشتر نشود، زیرا ممکن است باعث توقف کار آن شود. رعایت فواصل مناسب بین تجهیزات باعث افزایش تهویه‌ی طبیعی درون تابلو شده و استفاده از فن نیز در دمای بالا ضروری است.

۱-۱۴) جایگذاری PLC

PLC باید بصورت عمودی نصب شده و فاصله‌ی آن از داکتهای بالا و پایین ۵CM باشد تا تبادل حرارت بدرستی انجام شود. نصب به کمک ریل یا پیچ امکان‌پذیر است. نمونه‌ای از نحوه جایگذاری PLC و مژووهای آن، در شکل‌های ۱-۳، ۲-۳ و ۳-۳ نمایش داده شده است:

